

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Чернігівської обласної ради до Верховної Ради України, обласних рад щодо розвитку фармацевтичного самоврядування в Україні

За роки становлення української державності фармацевтична галузь країни вступила в ринкові відносини, що принесло багато позитивного. Разом із тим, особливо в останній час, відмічаються надзвичайно гострі проблеми у цій сфері.

Насамперед, це фізична і економічна недоступність в отриманні лікарських засобів значною кількістю громадян України, що пов'язано з невідповідністю нормативно-правової бази щодо нераціонального розміщення аптечної мережі в містах, недостатньою кількістю аптечних закладів у сільській місцевості.

Користуючись неврегульованістю цього питання на законодавчому рівні, на території області значно розширилися аптечні мережі з інших, більш фінансово сталих, регіонів України.

Так, тільки в обласному центрі функціонують мережі аптек з Харківської, Дніпропетровської, Київської та інших областей. Вимиваючи кошти з регіону, ними практично не сплачуються податки до місцевих бюджетів всіх рівнів, тим самим погіршується фінансово – економічний стан регіону.

Ці аптечні заклади не завжди охоче беруть участь у соціальних програмах щодо забезпечення лікарськими засобами хронічно хворих, не бажають створювати умови для надання паліативної допомоги тяжкохворим громадянам, не створюють аптечних закладів в сільській місцевості, де утримання аптек є збитковим через низьку купівельну спроможність сільського населення та високі витрати на логістику.

Висока концентрація аптечних закладів не гарантує умов щодо доступності населення до якісних, безпечних лікарських засобів, а, навпаки, призводить до погіршення медикаментозного забезпечення через застосування методів недобросовісної конкуренції, таких як демпінгування, маніпулювання назвами аптек, а саме: використання інформації щодо цін, що вводить в оману споживачів.

Важливим також є питання забезпечення права громадян на отримання фармацевтичної допомоги у вигляді лікарських засобів аптечного виробництва.

На Чернігівщині функціонує 471 аптечний заклад і лише 3 аптеки комунального підприємства «Ліки України» Чернігівської обласної ради виготовляють лікарські засоби за рецептами лікарів для населення та лікувально-профілактичних закладів, що становлять це лише 0,6% від загальної кількості аптек області. Дана ситуація обмежує права громадян України на отримання фармацевтичної допомоги у вигляді аптечної продукції.

Оскільки саме виробничі аптеки є повноцінною базою для проходження студентами інтернатури та виробничої практики, факт обмеженої їх кількості має негативний вплив на якість підготовки та кваліфікацію провізорів та фармацевтів.

Все це призводить до того, що сучасна аптека перетворюється із закладу охорони здоров'я на звичайну торгову точку, де лише механічно продають ліки без надання будь-яких фармацевтичних послуг населенню.

За таких умов одним із факторів унеможливлення існування в суспільстві подібних негативів є розвиток фармацевтичного самоврядування, яке буде враховувати інтереси держави, професійних учасників аптечної діяльності, сприятиме реформуванню системи управління аптечною діяльністю через делегування функцій держави самоврядним фармацевтичним організаціям. Саме за участю професійної самоврядної організації можливе успішне впровадження Стандартів та Настанов Належної Аптечної Практики (GPP) та акредитації аптечних закладів на початковому етапі – на добровільних засадах, що надасть позитивний ефект, а саме:

- суттєво покращить якість підготовки фармацевтичних фахівців;
- підвищить кваліфікаційні вимоги до персоналу;
- сприятиме запровадженню в аптеках фармацевтичних послуг, як основного джерела фінансової ефективності аптеки, що в свою чергу, призведе до зниження цін;
- матиме позитивний вплив на якість обслуговування пацієнтів та перелік фармацевтичних послуг, що надаються і які стануть основними критеріями визначення ступеню акредитації аптечного закладу.

Для стимулювання діяльності суб'єктів господарювання до відкриття нових аптек з виробництвом ліків або створення в аптеках з реалізації готових лікарських засобів рецептурно-виробничих відділів та нарощування об'ємів виготовлення ліків у функціонуючих аптеках, необхідно внести зміни до розділу V Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI щодо зменшення ставки ПДВ на лікарські засоби, які виготовлені в умовах аптеки (такий проект був підготовлений експертами та відповідними фахівцями, проте залишився без розгляду Верховною Радою України).

Зокрема, відповідно до чинної редакції статті 193 Податкового кодексу України ставка ПДВ передбачена на рівні 20%. Доповнення пункту "в" статті 193 Податкового кодексу України абзацом про те, що ставка ПДВ у 7% застосовується до операцій з виготовлення лікарських засобів в умовах аптек, дозволить суттєво знизити ціни на такі лікарські засоби і, як наслідок, покращить доступність ліків для населення, збільшить мотивацію бізнесу до випуску індивідуально вироблених ліків в умовах аптек та сприятиме створенню додаткових робочих місць.

Враховуючи вищевикладене, Чернігівська обласна рада просить розглянути питання щодо прийняття Верховною Радою України Закону України «Про фармацевтичне самоврядування» та внести зміни до Податкового кодексу України стосовно зменшення ставок ПДВ на лікарські засоби, що виготовлені в умовах аптек.

Це дасть можливість покращити рівень фармацевтичних послуг, створити нові робочі місця в галузі та загалом сприятиме розвитку економіки, відновленню вітчизняного виробництва.

**Прийнято на дванадцятій сесії
обласної ради сьомого скликання
28 березня 2018 року**